

Katetaan pöytä ruoka-alan kasvulle

Elintarviketeollisuusliiton
tavoitteet vaalikaudelle
2027-2031

Suomi tarvitsee uutta kasvua

Elämme maailmassa, jota muokkaavat geopolittiset jännitteet, ilmastonmuutos, teknologinen murros ja kiristynyt kansainvälinen kilpailu. Maailman myllerryksen keskellä Suomi tarvitsee kasvua, jonka synnyttämiseen ruoka-ala pystyy antamaan huomattavan panoksen tuottamalla työtä, investointeja, vientiä, hyvinvointia ja huoltovarmuutta koko maahan.

Elintarviketeollisuutta toimii Suomen jokaisessa maakunnassa. Yritykset jalostavat kotimaisia raaka-aineita, tarjoavat työtä kymmenille tuhansille suomalaisille ja luovat perustan koko ruokaketjun menestykselle.

Vain kilpailukykyinen ja kannattava ruoka-ala pystyy investoimaan uusiin tuotteisiin, vähentämään ympäristövaikutuksiaan, vahvistamaan huoltovarmuutta ja vastaamaan kuluttajien muuttuviin tarpeisiin.

Tulevalla vaalikaudella tarvitaan pitkäjänteistä ruokapolitiikkaa, joka yhdistää kilpailukyvyn, huoltovarmuuden ja kestävyuden. Poliittisten päätösten pitää vahvistaa yritysten mahdollisuuksia uudistua, investoida ja kansainvälistyä. Samalla on huolehdittava, että kotimainen ruuantuotanto säilyy vahvana kaikissa olosuhteissa.

Näin katetaan pöytä vahvemmalle, kilpailukykyisemmälle ja iskunkestävämmälle Suomelle.

Lue lisää ETL:n
Ruokavaalit 2027 -sivuilta!

1 RUOKA-ALA VAUHDITTAA KASVUA

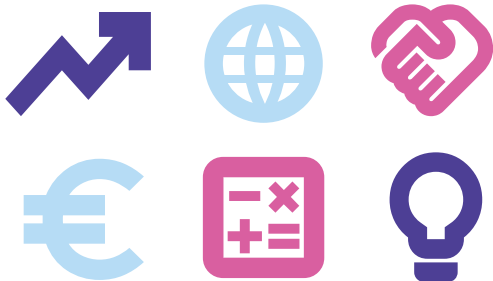
Kasvua investoinneista, innovaatioista ja viennistä

Elintarviketeollisuuden, Suomen kolmanneksi suurimman teollisuudenalan, kasvupotentiaali perustuu investointeihin, innovaatioihin, jalostusarvon nostamiseen sekä viennin vahvistamiseen.

Kotimarkkinoiden rinnalle tarvitaan uusia kansainvälisiä mahdollisuuksia, jotta suomalainen ruoka voi kasvattaa merkitystään maailmalla.

Kasvu edellyttää ennakoitavaa toimintaympäristöä. Yritykset uskaltavat investoida, kun sääntely on johdonmukaista, kilpailukykyistä ja kustannustehokasta. On vältettävä kansallisia ylitulkintoja ja yritysten kustannustaakkaa kasvattavaa sääntelyä.

Myös verotuksen pitää kannustaa uuteen tuotantoon investoimiseen. Ruokia ja juomia koskevat pistemäiset verot karkottavat investointeja luomalla epävarmuutta.

Uudistuminen on elinehto

Ruoka-alan menestys lähtee innovaatioista. Yritysten ja korkeakoulujen yhteistyötä pitää lisätä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa (TKI), alalle kohdennetun TKI-rahoituksen jatkuvuus turvata ja pk-yritysten kynnystä TKI-toimintaan madaltaa.

Ruokavienti synnyttää kasvua. Suomalaisten elintarvikkeiden kilpailuvaltteja ovat turvallisuus, vastuullisuus, puhtaus ja korkea laatu. Vienninedistämiseen tarvitaan pitkäjänteistä työtä, tarpeeksi resursseja sekä vahvaa ruokamaakuvaa.

Datan ja digitalisaation tehokkaampi hyödyntäminen vauhdittaisi koko ruokaketjun toimintaa. Yhteiset tietomallit, avoimet rajapinnat ja tiedon sujuva liikkuminen mahdollistavat tehokkaan toiminnan, uudet palvelut ja paremman päätöksenteon.

ETL:n tavoitteet

Kasvu vauhdittuu, kun

- Mahdollistetaan investoinnit ennakoitavalla ja kilpailukykyisellä sääntelyllä.
- Turvataan ruoka-alan TKI-rahoitus ja investointikannusteet.
- Tuetaan pitkäjänteisesti vienninedistämistä ja kansainvälistymistä.
- Hyödynnetään dataa kasvun, tehokkuuden ja innovaatioiden vauhdittajana.

Huoltovarmuus rakennetaan normaalioloissa

Puhtaat raaka-aineet, huippuluokan elintarviketurvallisuus ja osaaminen varautumisessa kuuluvat Suomen vahvuuksiin. Niitä on kehitettävä määrätietoisesti, sillä geopoliittiset kriisit, toimitusketjujen häiriöt ja ilmastonmuutos haastavat ruokajärjestelmiä nyky-maailmassa yhä useammin.

Huoltovarmuus syntyy kannattavasta ruokaketjusta. Kotimaisen eläin- ja kasviperäisen raaka-aineen saatavuus pitää turvata, jotta suomalainen ruokatuotanto säilyy elinvoimaisena myös poikkeusoloissa. Samalla on huolehdittava energian, veden ja muiden kriittisten tuotannontekijöiden saatavuudesta sekä kuljetusten toimivuudesta.

Parempi tasapaino elintarvikemarkkinoilla lisää kannattavuutta ja iskunkestävyyttä. Suomessa on Euroopan keskittynein päivittäistavarakauppa ja elintarvikeyritykset ovat riippuvaisia parista toimijasta.

Ruokaketjun huoltovarmuus rakentuu kannattavan liiketoiminnan varaan. Vain taloudellisesti kestäväällä pohjalla toimivat maatilat ja elintarvikeyritykset kykenevät investoimaan, uudistumaan ja varautumaan häiriöihin. Siksi elintarvikemarkkinoiden toimivuudesta ja tasapainosta on huolehdittava koko ketjussa.

Uudistetun elintarvikemarkkinalain tavoitteiden toteutuminen pitää varmistaa seuraamalla lain vaikutuksia. Koko ruokaketjun kyky vastata kustannusvaihteluihin, markkinahäiriöihin ja kriiseihin vahvistuu, kun markkinat

toimivat läpinäkyvästi ja neuvotteluvoima sekä tieto jakautuvat tasapainoisesti.

Kiertotalous lisää omavaraisuutta

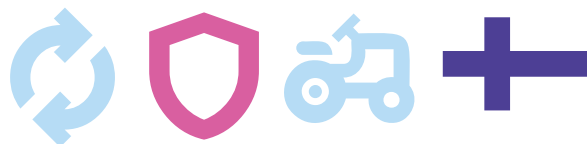
Ruoka-alan omavaraisuutta voidaan vahvistaa hyödyntämällä tehokkaammin maatalouden ja elintarviketeollisuuden sivuvirtoja. Kiertotalousratkaisut, biokaasun tuotanto ja ravinteiden kierrätys vähentävät riippuvuutta tuotintapainoksista ja edistävät samalla vihreää siirtymää.

Suomessa tiiviisti toisistaan riippuvainen eläin- ja kasvi-peräinen tuotanto vahvistaa huoltovarmuutta muun muassa peltoviljelyn kiertotalouden kautta.

ETL:n tavoitteet

Huoltovarmuus vahvistuu, kun

- Huolehditaan energian, veden ja muiden kriittisten tuotannontekijöiden saatavuudesta sekä kuljetusten toimivuudesta.
- Varmistetaan elintarvikemarkkinoiden hyvä toimivuus neuvotteluvoiman tasapainolla.
- Turvataan kotimaisen eläin- ja kasviperäisen raaka-aineen saatavuus.
- Lisätään omavaraisuutta kiertotalouden ratkaisulla, biokaasun ja sivuvirtojen hyödyntämisellä.

Osaaminen ratkaisee ruoka-alan tulevaisuuden

Ruoka-alan kasvu, kansainvälistyminen ja teknologinen kehitys edellyttävät, että osaavia työntekijöitä on saatavilla kaikkialla Suomessa. Koulutuksen ja työmarkkinoiden pitää vastata yritysten tarpeisiin paremmin, ettei osaajapula muodostu kasvun esteeksi.

Peruskoulussa opitut hyvät perustaidot muodostavat pohjan tulevaisuuden osaamiselle. Ammatillisen koulutuksen laatua ja arvostusta on vahvistettava. Myös elintarvikealan korkeakoulutus ja tutkimus on turvattava.

Työelämän murros lisää tarvetta jatkuvalle oppimiselle. Yritysten ja oppilaitosten yhteistyötä on syvennettävä, jotta koulutuksen sisällöt vastaavat työelämän tarpeita ja teknologista kehitystä.

Kansainvälisistä osaajista on tullut yhä tärkeämpiä elintarvikealan yrityksille. Suomi tarvitsee välttämättä ulkomaisia osaajia täydentämään kotimaista työvoimaa. Työlupaprosessien pitää sujua ja Suomen olla houkutteleva maa osaajille myös pitkällä aikavälillä.

Osaavan työvoiman saatavuus paranee, kun

- Vahvistetaan perustaitojen oppimista peruskoulussa.
- Nostetaan ammatillisen koulutuksen laatua ja arvostusta.
- Turvataan elintarvikealan korkeakoulutus ja tutkimus.
- Helpotetaan jatkuvaa oppimista ja osaamisen päivittämistä.
- Sujuvoitetaan työperäistä maahanmuuttoa.

4 KESTÄVÄMPÄÄ RUUANTUOTANTOA JA RAVITSEMUSTA

Kestävyys on kilpailukykyä

Suomalainen elintarviketeollisuus vähentää ympäristövaikutuksiaan, vahvistaa luonnon monimuotoisuutta ja tarjoaa kuluttajille entistä kestävämpiä vaihtoehtoja. Muutos on toteutettava niin, että samalla säilyvät yritysten kilpailukyky, ruuan kohtuullinen hinta ja huoltovarmuus.

Ruokaketjun päästövähennykset edellyttävät yhteisiä laskentamalleja, toimivia kannustimia ja investointeja uusiin ratkaisuihin. Yritysten pitää voida itse valita kustannustehokkaimmat keinot tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ravitsemuksesta hyvinvointia

Ruoka-alalla on keskeinen rooli suomalaisten terveyden ja hyvinvoinnin tukemisessa. Elintarvikeyritykset kehittävät jatkuvasti tuotteita, jotka auttavat kuluttajia tekemään terveellisiä valintoja.

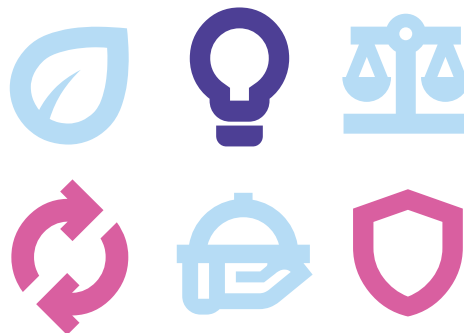
Ravitsemuspolitiikan pitää perustua tutkittuun ja ajantasaiseen tietoon, yritysten ja viranomaisten yhteistyöhön ja kuluttajien kannustamiseen. Yksittäisten tuotteiden verottaminen tai rajoittava sääntely eivät toimi yhtä vaikuttavasti kuin tutkimukseen perustuva ravitsemusohjaus, tuotekehitys ja laaja yhteistyö julkisten toimijoiden kanssa.

Kestävä ruokavalio rakentuu monipuolisesta, turvallisesta ja ravitsemuksellisesti laadukkaasta ruokavaliosta, jossa huomioidaan myös kotimaisen tuotannon merkitys ja huoltovarmuus.

ETL:n tavoitteet

Ruuantuotanto ja ravitsemus ovat kestävämpiä, kun

- Tuetaan ruokaketjun päästövähennyksiä yhteisillä laskentamalleilla ja kannustimilla.
- Edistetään yritysten kestävä uudistumista ja ruokainnovaatioita.
- Tarjotaan kuluttajille kestäviä vaihtoehtoja yritysten ja julkisen sektorin yhteistyöllä eikä oteta käyttöön pisteveroja tai rajoittavaa sääntelyä.
- Huomioidaan ravitsemussuosituksissa myös huoltovarmuus.
- Vahvistetaan tutkimukseen perustuvaa ravitsemustyötä ja vuoropuhelua.

KUUSI ASKELTA VAHVEMPAAN RUOKA-SUOMEEN

1

Tehdään Suomesta maa, johon kannattaa investoida.

Pidetään yritysten pelisäännöt ennakoitavina ja välte-
tään päätöksiä, jotka nostavat tarpeettomasti ruuan
valmistamisen kustannuksia.

2

Muutetaan ideat uusiksi tuotteiksi ja kasvuksi.

Suunnataan ruoka-alalle riittävästi TKI-rahoitusta
ja kannustetaan yrityksiä investoimaan.

3

Pidetään suomalaisen ruuan tekemisen perusta

kunnossa. Varmistetaan raaka-aineiden, osajien,
veden ja energian saatavuus sekä toimivat kuljetukset
ja tietoliikenneyhteydet.

4

Katsotaan ruoka-alaa kokonaisuutena.

Arvioidaan päätösten vaikutukset kasvuun, kestävyys-
teen ja huoltovarmuuteen aina yhdessä. Pidetään ruuan ja
juomien verotus kohtuullisena.

5

Viedään suomalaista ruokaa rohkeammin maailmalle.

Turvataan yrityksille pitkäjänteiset vienninedistäm-
is-
palvelut ja tuki kansainvälistymiseen.

6

Tehdään kestävydestä kilpailuvaltti.

Vauhditetaan
kiertotaloutta, puhtaampia ratkaisuja sekä fossiilisten
raaka-aineiden ja energialähteiden korvaamista.

AVAINLUKUJA ELINTARVIKE- TEOLLISUUDESTA

44 000

Työllistää 44 000 suomalaista. Välillinen vaikutus työllisyyteen suurempi kuin teollisuudessa keskimäärin: yksi työpaikka elintarvikealalla tuottaa yli kolme työpaikkaa muualle yhteiskuntaan.

14,5 miljardia

Tuotantoa Suomen kaikissa maakunnissa. Vuonna 2025 yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 14,5 miljardia euroa. Kolme neljästä alan yrityksestä on pieni tai keskisuuri.

3. suurin

Elintarviketeollisuus on Suomen kolmanneksi suurin ja naisvaltaisin teollisuudenala.

Miljardin investoija

Innovatiivinen ja moderni toimiala, joka investoi huippuvuosinaan noin miljardilla eurolla.

Veroja 11 mrd. €

Koko ruoka-alalta kertyy veroja ja veroluonteisia maksuja 11 miljardia euroa vuodessa, kun mukaan luetaan palkka- ja yritysverot (3 mrd. €), tuoteverot (valmisteverot ja kulutuksen arvonlisäverot yht. 6 mrd. €) ja sosiaalivakuutusmaksut (2 mrd. €).

2,4 miljardia

Vuonna 2025 elintarvikkeita vietiin 2,4 miljardilla eurolla ja tuotiin 6,6 miljardilla eurolla. Suurin vientimarkkina ovat EU-maat.

Kymmenen viime vuoden aikana suomalaisen ruokakorin suhteellinen hinta on lähentynyt EU:n keskiarvoa, sillä hinnat ovat nousseet Suomessa hitaammin kuin useissa muissa Euroopan maissa. Verotus pitää silti hinnat Suomessa korkeina.

Elintarviketeollisuusliitto on ruoka-alan vahva ääni yhteiskunnassa

- Suunnannäyttäjä ja kokoava voima.
- Tavoitteena uudistuva, vetovoimainen ja menestyvä ruoka-ala, joka luo hyvinvointia koko Suomeen.
- Suomessa toimivien, ruokaa ja juomia valmistavien yritysten työmarkkina- ja elinkeinopoliittinen edunvalvoja. EK:n jäsenliitto.
- Jäsenyrityksiä 250. Yhteistyösopimusten kautta toiminnan piirissä 600 yritystä. Yritykset edustavat ruokia ja juomia valmistavan elintarviketeollisuuden kaikkia toimialoja ja kattavat lähes kokonaan alan tuotannon Suomessa.
- Jäsenyrityksiä kaikissa maakunnissa, pk-yritysten osuus jäsenkunnasta 65 prosenttia.

Elintarviketeollisuusliitto ry
PL 115 (Pasilankatu 2, 5. krs)
00241 HELSINKI
Puh. 09 148 871
etl@etl.fi
www.etl.fi

